

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ในบทนี้เป็นวิธีการดำเนินการวิจัย ซึ่งกล่าวถึงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การทดสอบ เครื่องมือ วิธีการดำเนินการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติราชการประจำสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ประจำอำเภอและกิ่งอำเภอ ในเขตการศึกษา 3 ในปีงบประมาณ 2536 ยกเว้นศึกษาธิการอำเภอหรือผู้รักษาการในตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอ จากจำนวน 5 จังหวัด 60 อำเภอและกิ่งอำเภอ 9 กิ่งอำเภอ จำนวนบุคลากร จำนวน 311 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะใช้จากประชากรตามรายละเอียดที่กำหนดจำนวน 311 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย จำนวน 172 คน

3. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการศึกษาค้นคว้า จัดกระทำดังนี้
 บุคลากร สุ่มจากบุคลากรซึ่งเป็นข้าราชการที่ปฏิบัติราชการอยู่ประจำ
 ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในเขตการศึกษา 3 ในปี พ.ศ. 2536 ยกเว้น
 ศึกษาธิการอำเภอหรือผู้รักษาการในตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอ โดยกำหนด
 จำนวนตามตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 :
 607-609 อ้างใน วัน เดชพิชัย, 2535 : 301) ได้กลุ่มตัวอย่าง
 จำนวน 172 คน กำหนดสัดส่วนเป็นรายจังหวัดแล้วจึงสุ่มแบบชั้นภูมิสัดส่วน
 (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้สูตรต่อไปนี้
 การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิสัดส่วน

$$n_s = \frac{n}{N} \times N_s$$

เมื่อ N แทน ขนาดของประชากร

n แทน ขนาดของบกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N_s แทน จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิ หรือขนาด
 ของชั้นภูมิ

n_s แทน จำนวนหน่วยตัวอย่างที่ต้องการสุ่มแต่ละชั้นภูมิ

(วัน เดชพิชัย, 2535 : 308-309)

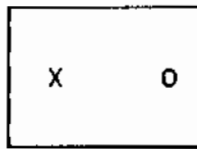
ดังนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จำนวน 172 คน
 ตามจำนวนเป็นรายจังหวัด ดังในตาราง

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นรายจังหวัด

จังหวัด	จำนวนบุคลากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่างบุคลากร
สงขลา	68	38
นครศรีธรรมราช	96	53
พัทลุง	40	22
สุราษฎร์ธานี	70	39
ชุมพร	37	20
รวม	311	172

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอ กับการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 3 จากบุคลากรจำนวน 5 จังหวัด แยกเป็น 60 อำเภอ และ 9 กิ่งอำเภอ โดยกำหนดพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอ มิตรกับสัมพันธ์และมิตรสัมพันธ์ เป็นตัวแปรต้น ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร เป็นตัวแปรตาม ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยเป็นกรณีศึกษาเพียงครั้งเดียว (One Shot Case Study) ดังภาพประกอบ

X หมายถึง ตัวแปรต้นหรือการ จัดกระทำเพื่อให้เกิดการ
เปลี่ยนแปลงขึ้นและสามารถที่จะวัดได้

O หมายถึง การสังเกตหรือวัดบางวิธี

(วัน เดชพิชัย, 2535 : 250-251 อ้างจาก Compbell and Stanley,
1966 : 5-6)

เครื่องมือในการวิจัย

1. จำนวนเครื่องมือ

ผู้วิจัยใช้ เครื่องมือ ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาวิจัย เรื่อง
ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำศึกษานิเทศการอำเภอ กับความพึงพอใจในการ
ปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษานิเทศการอำเภอ เขตการศึกษา 3 และได้
แบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน คือ

แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนตัวของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะ เป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices)
ตามเกี่ยวกับจังหวัดที่ปฏิบัติงาน ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์
ในการทำงาน

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศการ
อำเภอซึ่งเป็นแบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
จำนวน 5 ระดับ เพื่อต้องการทราบระดับพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศการอำเภอ
ประกอบด้วยคำถามภายในขอบข่ายพฤติกรรมผู้นำ 2 มิติคือ มิติกิจสัมพันธ์และ
มิติสัมพันธ์

แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามวัดความรู้สึกพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นแบบสอบถามลักษณะตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ระดับ เพื่อต้องการทราบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ประกอบด้วยคำถามภายในขอบข่ายความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร

2. การสร้างแบบสอบถาม

2.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยต้องการทราบจังหวัดที่ปฏิบัติงาน ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

2.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยศึกษารูปแบบจากแบบสอบถามวัดพฤติกรรมผู้นำชื่อ Leader Behavior Description Questionnaire (LBDQ) ซึ่งสร้างโดยฮาลปินและไวเนอร์ (Halpin and Winer) อ้างจาก สุเมธ เดียววิศเรศ (2527 : 62-64) และแบบสอบถาม Profile of a School (POS) Nongmak, 1986 : 141-161) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แต่ละข้อมี 5 ระดับ ซึ่งใช้วัดพฤติกรรมผู้นำมีดีกิจสัมพันธ์และมิติมิตรสัมพันธ์ โดยครอบคลุมเนื้อหาต่าง ๆ ดังนี้

มิติกิจสัมพันธ์ ด้านการกำหนดนโยบายและการวางแผน (ข้อ 1, 2, 3) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (ข้อ 4, 5, 6) ด้านการติดต่อสื่อสาร (ข้อ 7, 8, 9) ด้านความรับผิดชอบ (ข้อ 10, 11, 12) ด้านความรู้และประสบการณ์ (ข้อ 13, 14, 15) ด้านการอำนวยความสะดวกในเรื่องงาน (ข้อ 16, 17, 18) ด้านการตัดสินใจสั่งการ (ข้อ 19, 20, 21) ด้านการมอบหมายงาน (ข้อ 22, 23, 24)

มิติตรัสมันส์ ด้านการสนับสนุนและการช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน (ข้อ 25, 26, 27) ด้านการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (ข้อ 28, 29, 30) ด้านการประนีประนอม (ข้อ 31, 32, 33) ด้านการประสานงาน (ข้อ 34, 35, 36) ด้านการมีคุณธรรม (ข้อ 37, 38, 39) ด้านการเข้าสังคม (ข้อ 40, 41, 42) ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ (ข้อ 43, 44, 45) ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ (ข้อ 46, 47, 48)

2.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรชื่อ Minnesota Satisfaction Question หรือ MSQ สร้างโดยมหาวิทยาลัยมินนิโซต้า ซึ่งจำรัส นองมาก (2529 : 141-146) ได้แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย ลักษณะของแบบสอบถามเป็นการวัดระดับของความรู้สึกแต่ละบุคคลที่มีต่องานและสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับงานว่ามีความพึงพอใจมากน้อยแค่ไหน จำนวน 20 ข้อ พิจารณาให้น้ำหนัก 5 ระดับ ตั้งแต่พึงพอใจมากที่สุดถึงไม่พึงพอใจมากที่สุด

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารจำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) หลังจากที่ได้ข้อ เสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง จึงนำไปหาความเชื่ออีกต่อไป (ให้ดูรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ในภาคผนวกหน้า 208)

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ทั้ง 3 ตอนไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอบึงนาราง จังหวัดดรง ซึ่งไม่ใช่ออกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 40 คน

5. นำผลการตอบแบบสอบถามพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอ และแบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ ไปหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยการทดสอบที (t-test) และคำนวณค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัท (Cronbach) ได้ดังนี้

5.1 นำผลการตอบแบบสอบถามพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอ ไปวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยวิธีการทดสอบที (t-test) ด้วยการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ ใช้เทคนิค ร้อยละ 25 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ปรากฏผลตามตาราง 2

ตาราง 2 ค่าการทดสอบที (t-test) จากการวิเคราะห์คุณภาพรายข้อของแบบสอบถามพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอ เมื่อศึกษากับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ จำนวน 40 คน

พฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอ	t
1. กำหนดนโยบายการปฏิบัติงานของสำนักงานให้ผู้ร่วมงานเข้าใจอย่างชัดเจน	4.75**
2. วางแผนการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าก่อนการปฏิบัติงาน	5.07**
3. กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานได้ปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานที่กำหนดไว้	8.66**
4. แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน	3.88**

พฤติกรรมผู้นำของศึกษาธิการอำเภอ	t
5. นำความคิดใหม่ ๆ มาปรึกษากับผู้ร่วมงาน	5.53**
6. นำความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาปรับปรุงพัฒนางานให้ทันสมัย	5.29**
7. คอยแนะนำชี้แจงให้ผู้ร่วมงานเข้าใจวิธีการปฏิบัติงาน	5.07**
8. แจ้งให้ผู้ร่วมงานทราบความเคลื่อนไหวตลอดเวลา	4.23**
9. ประชุมผู้ร่วมงานเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	3.90**
10. กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานไว้อย่างแน่นอน	6.09**
11. กระตือรือร้นในการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย	9.39**
12. แสดงความรับผิดชอบเมื่อผู้ร่วมงานปฏิบัติงานผิดพลาด	6.22**
13. ใช้ความรู้ตามหลักวิชาการในการบริหารงาน	6.18**
14. ใช้ปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหาการบริหารงาน	6.19**
15. นำความรู้จากประสบการณ์ไปใช้ในการบริหารงาน	4.92**
16. สนใจที่จะเพิ่มทุนประสิทธิภาพในการบริหารงานโดยการจัดหาวัสดุอุปกรณ์อย่างเหมาะสม	2.74*
17. ให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานแก่ผู้ร่วมงาน	5.25**
18. จัดอุปกรณ์และปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน	5.58**
19. ตัดสินใจสั่งการโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของงาน	4.92**
20. ตัดสินใจสั่งการได้รวดเร็วทันเหตุการณ์	3.64**
21. ใช้ข้อมูลประกอบในการตัดสินใจ	4.30**
22. มอบหมายงานแก่ผู้ร่วมงานตรงตามความรู้ความสามารถ	3.81**
23. แบ่งงานให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติในปริมาณที่เหมาะสม	3.59**

พฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอ	t
24. มอบหมายงานให้แก่ผู้ร่วมงานปฏิบัติ เป็นลายลักษณ์อักษร ชัดเจน	4.75**
25. ให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานทั้ง เรื่องราชการและ เรื่องส่วนตัว	7.89**
26. ให้ผู้ร่วมงานได้รับสวัสดิการอย่างทั่วถึง	5.74**
27. สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานได้รับความก้าวหน้า ในอาชีพ	6.33**
28. เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงาน	5.74**
29. ปรึกษาหารือกับผู้ร่วมงานในเรื่องสำคัญ ๆ ก่อนการลงมือ ดำเนินการ	6.33**
30. นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานไปปฏิบัติ	6.18**
31. หุดโน้มน้าว เพื่อขจัดข้อขัดแย้ง เกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้ ผู้ร่วมงานคล้อยตาม	3.58**
32. พยายามแก้ไขปัญหา เมื่อ เกิดกรณีโต้แย้ง	5.82**
33. ตัดสินปัญหากรณีพิพาทของผู้ร่วมงานด้วยความ เป็นธรรม	5.58**
34. ประสานความเข้าใจอันดีกับผู้ร่วมงานอยู่เสมอ	5.24**
35. จูงใจให้บุคคลภายนอก เข้ามามีบทบาทในการจัดกิจกรรม ทางการศึกษา	4.38**
36. ปฏิบัติงานโดยประสานงานกับส่วนราชการอื่น	3.84**
37. ซื่อสัตย์สุจริตต่อการปฏิบัติหน้าที่	4.37**

พฤติกรรมผู้นำของศึกษาราชการอำเภอ	t
38. เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม	8.76**
39. ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับผู้ร่วมงาน	10.58**
40. สามารถปรับตัวให้ เข้ากับสังคมได้ทุกสถานการณ์	5.20**
41. ร่วมสร้างสรรค์อย่าง เป็นกันเองกับผู้ร่วมงานนอก เวลา ตามโอกาสสมควร	5.27**
42. ปฏิบัติตนให้ เป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั่วไป	5.97**
43. ยิ้มแย้มแจ่มใสและทักทายผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ	6.18**
44. ไม่แสดงความโกรธหรือ โมโหจน เจียวออกมาให้เห็น	6.53**
45. ผู้ร่วมงานรู้สึกสบายใจ ในขณะที่สนทนาอยู่ด้วย	5.96**
46. ให้ เกียรติและยกย่องชมเชยผู้ร่วมงานตามโอกาสเหมาะสม	4.71**
47. พิจารณาความดีความชอบและรางวัลผู้ร่วมงานด้วย ความยุติธรรม	5.02**
48. เอาใจใส่ดูแลผู้ร่วมงานอย่างต่อเนื่อง	4.98**

* $P < .05$

** $P < .01$

จากตาราง 2 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination Power) ของแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองจำนวน 48 ข้อ ด้วยการทดสอบที (t-test) ปรากฏว่าพฤติกรรมผู้นำมีมิติถึงสัมพันธ์ (ข้อ 1 - 24) และพฤติกรรมผู้นำ มิติมิตรสัมพันธ์ (ข้อ 25-48) สามารถจำแนกผู้ตอบได้สูง คือ มันใจได้ร้อยละ 95 และร้อยละ 99

5.2 หากความเชื่อมั่นของแบบสอบถามพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศกร
อำเภอ เป็นรายมิติและรายด้าน ปรากฏว่าผลดังรายละเอียดตามตาราง 3

ตาราง 3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศกรอำเภอ
เมื่อศึกษากับบุคลากรในสำนักงานศึกษานิเทศกรอำเภอ จำนวน 40 คน

พฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศกรอำเภอ	ระหว่างข้อ	ค่าความเชื่อมั่น
มิติกิจสัมพันธ์	1-24	.87
ด้านการกำหนดนโยบาย		
และการวางแผน	1-3	.93
ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4-6	.88
ด้านการติดต่อสื่อสาร	7-9	.82
ด้านความรับผิดชอบ	10-12	.52
ด้านความรู้และประสบการณ์	13-15	.86
ด้านการอำนวยการความสะอาด		
ในเรื่องงาน	16-18	.74
ด้านการตัดสินใจสั่งการ	19-21	.84
ด้านการมอบหมายงาน	22-24	.75
มิติมิตรสัมพันธ์	25-48	.95
ด้านการสนับสนุนและช่วยเหลือ		
เพื่อนร่วมงาน	25-27	.70
ด้านการยอมรับฟังความคิดเห็น		
ของคนอื่น	28-30	.83
ด้านการประนีประนอม	31-33	.71

พฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอ	ระหว่างข้อ	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านการประสานงาน	34-36	.72
ด้านการมีคุณธรรม	37-39	.62
ด้านการเข้าสังคม	40-42	.89
ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์	43-45	.83
ด้านการเสริมสร้างขวัญและ ให้กำลังใจ	46-48	.86
พฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอโดยภาพรวม 1-48		.95

จากตาราง 3 พบว่า แบบสอบถามพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอ มีค่าความเชื่อมั่นสูง ได้แก่ ค่าความเชื่อมั่นของพฤติกรรมผู้นำทั้งฉบับ ($\alpha = .95$) ค่าความเชื่อมั่นของพฤติกรรมผู้นำมิติกิจสัมพันธ์ ($\alpha = .87$) แต่ละด้านมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง ($\alpha = .52 - \alpha = .93$) และค่าความเชื่อมั่นของพฤติกรรมผู้นำ มิติมิตรสัมพันธ์ ($\alpha = .95$) แต่ละด้านมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง ($\alpha = .62 - \alpha = .89$)

5.3 นำผลการตอบแบบสอบถามของความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรไปวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการทดสอบที (t-test) ด้วยการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ ใช้เทคนิคร้อยละ 25 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ปรากฏตามตาราง 4

ตาราง 4 ค่าการทดสอบที (t-test) จากการวิเคราะห์คุณภาพรายข้อของแบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร เมื่อศึกษากับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ จำนวน 40 คน

สถานการณ์การปฏิบัติงาน	t
1. การมีงานติดพันอยู่ตลอดเวลา	0.68
2. โอกาสในการทำงานตามลำพัง	2.98**
3. โอกาสที่จะทำงานอย่างอื่นได้ตลอดเวลา	1.09
4. โอกาสที่จะได้ เป็นบุคคลที่ "ได้รับการกล่าวขวัญถึง" ในชุมชน	1.90
5. การปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อบุคลากรในสำนักงาน	3.13**
6. ความสามารถในการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชา	2.68*
7. การที่ได้ปฏิบัติงานที่ไม่ขัดกับความรู้สึกของท่าน	5.81**
8. ลักษณะงาน เอื้ออำนวยให้สามารถปฏิบัติได้ด้วย ความสะดวก	5.58**
9. โอกาสที่จะทำงานให้ส่วนรวม	2.38*
10. โอกาสในการได้รับการแนะนำให้ผู้อื่นรู้จัก	2.75*
11. โอกาสในการปฏิบัติงานตามความสามารถของท่าน	2.89*

สถานการณ์การปฏิบัติงาน	t
12. การปฏิบัติงานที่กำหนดตามนโยบายของหน่วยงาน	1.63
13. เงินเดือน เมื่อเปรียบเทียบกับงานที่ปฏิบัติ	2.83*
14. โอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน	2.53*
15. มีความอิสระในการใช้ดุลยพินิจของตนเอง	2.14*
16. โอกาสที่จะได้แสดงความสามารถในการปฏิบัติงาน	4.33**
17. บรรยากาศในการทำงานโดยทั่วไป	3.90**
18. การปฏิบัติที่มีต่อกันของเพื่อนร่วมงาน	5.96**
19. คำสรรเสริญที่ได้รับเมื่อปฏิบัติงานได้ผลดี	3.94**
20. ความรู้สึกเมื่อปฏิบัติงานได้สำเร็จ	3.10**

* $P < .05$

** $P < .01$

จากตาราง 4 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination Power) ของแบบสอบถามที่ได้จากการทดลอง 20 ข้อ ด้วยการทดสอบที (t-test) ปรากฏว่าได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.14-5.96 จำนวน 16 ข้อ สามารถจำแนกผู้ตอบแบบสอบถามได้สูง คือ มั่นใจได้ร้อยละ 95 และร้อยละ 99 สำหรับข้อ 1, 3, 4 และ 12 ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .68-1.90 ซึ่งจำแนกผู้ตอบแบบสอบถามได้ต่ำ คือ เชื่อมั่นได้ต่ำกว่าร้อยละ 95 จึงได้นำปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และได้รับการแนะนำให้ปรับปรุงดังนี้ ข้อ 1. การมีภาระผูกพันอยู่กับงานตลอดเวลา ข้อ 3. โอกาสที่จะมีเวลาทำงานอย่างอื่นได้ ข้อ 4. โอกาสที่จะได้รับการยกย่องในชุมชน และข้อ 12. การปฏิบัติงานตามนโยบายของหน่วยงาน

5.4 หาค่าความเชื่อมั่นของความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของ บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เป็นรายองค์ประกอบ ปรากฏผลตาม ตาราง 5

ตาราง 5 ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของบุคลากร ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เมื่อศึกษาต่อบุคลากร ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ จำนวน 40 คน

องค์ประกอบของความพึงพอใจ	ข้อที่	ค่าความเชื่อมั่น
ความพึงพอใจภายใน	1, 2, 3, 4, 7, 9, 10, 11	.73
	15, 16, 20	
ความพึงพอใจภายนอก	5, 6, 12, 13, 14, 17,	.66
	18, 19	
ความพึงพอใจทั่วไป	1-20	.81

จากตาราง 5 พบว่า แบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติ งานของบุคลากร ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ มีค่าความเชื่อมั่นสูง ความ พึงพอใจแต่ละองค์ประกอบได้แก่ ความพึงพอใจภายใน ($\alpha = .73$) ความ พึงพอใจภายนอก ($\alpha = .66$) และความพึงพอใจทั่วไป ($\alpha = .81$)

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
ค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 40 คน ซึ่งเป็นบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในจังหวัดตรัง
2. นำแบบสอบถามมาทดลองใช้และให้คะแนนรวมแล้วมาหาค่า
อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้สูตร t-test ดังนี้

หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

$$t = \frac{X_H - X_L}{\sqrt{\frac{S^2_H}{n_H} + \frac{S^2_L}{n_L}}}$$

เมื่อ t คือ ค่าที่ใช้ตัดสินว่าข้อความนั้นมียอำนาจจำแนกอยู่ใน
เกณฑ์ใช้ได้หรือไม่ (เกณฑ์ที่นิยมใช้คือค่า t ที่
มากกว่า 1.75)

X_H, X_L คือ ค่าเฉลี่ยที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างสูงและกลุ่มต่ำ
(เฉพาะข้อนั้น)

S^2_H, S^2_L คือ ความแปรปรวนจากคะแนนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

n_H, n_L คือ จำนวนผู้ตอบในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

3. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจให้คะแนนและหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ในการหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามทั้งฉบับ ใช้สูตรดังนี้

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left(1 - \frac{S^2_i}{S^2_t} \right)$$

เมื่อ α คือ สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

S^2_t คือ ค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

S^2_i คือ ค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

N คือ จำนวนข้อ

(วัน เดชพิชัย, 2535 : 349 อ้างจาก Cronbach, 1970 : 161)

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อแนะนำตัวผู้วิจัยและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ในเขตการศึกษา 3 จำนวน 5 จังหวัดคือ สงขลา ชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และพัทลุง

2. ขออนุญาตแนะนำตัวผู้วิจัย จากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดถึงศึกษาธิการอำเภอในสังกัด เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามและให้ข้อมูลแล้วเก็บแบบสอบถามภายในเวลาที่กำหนด คือประมาณ 20 วัน โดยส่งแบบสอบถามถึงผู้วิจัยตามสถานที่ หน้าซองและแสตมป์ที่จัดไว้ให้กับผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว

3. สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ส่งแบบสอบถามคืนตามกำหนด ผู้วิจัยจะประสานงานโดยตรง พร้อมทั้งมีหนังสือขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์อำเภอโดยตรง เพื่อขอให้ส่งแบบสอบถามคืนภายในช่วงเวลา 15 วันอีกครั้งหนึ่ง
4. รวบรวมแบบสอบถามแล้วตรวจสอบทั้งหมด เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบดูว่า ผู้ตอบแบบสอบถามตอบสมบูรณ์หรือไม่ แล้วคัดเลือกเอาเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ได้ทั้ง 172 ชุด จึงดำเนินการแยกเป็นหมวดหมู่ตามตัวแปรที่จะศึกษา แล้วหาค่าเฉลี่ยร้อยละ
2. คำนวณค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ รายด้านและหาค่าเฉลี่ยโดยส่วนรวม
3. เกณฑ์การให้คะแนน

3.1 แบบสอบถามตอนที่ 2 ตรวจสอบให้คะแนนเปลี่ยนค่าระดับในการแสดงพฤติกรรมของศึกษานิเทศก์อำเภอ ซึ่งกำหนดการให้คะแนนในแต่ละพฤติกรรม โดยปรับปรุงตามแนวของ เบสต์ (Best, 1977 : 163) ดังนี้

แสดงพฤติกรรมที่กำหนดนั้นบ่อยครั้งที่สุด	เท่ากับ	1	คะแนน
แสดงพฤติกรรมที่กำหนดค่อนข้างบ่อยครั้ง	เท่ากับ	2	คะแนน
แสดงพฤติกรรมที่กำหนดนั้นบ่อยครั้ง	เท่ากับ	3	คะแนน
แสดงพฤติกรรมที่กำหนดนั้นบ่อยครั้ง	เท่ากับ	4	คะแนน
แสดงพฤติกรรมที่กำหนดนั้นบ่อยครั้งมาก	เท่ากับ	5	คะแนน

3.2 แบบสอบถามตอนที่ 3 กำหนดคะแนนเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แสดงระดับความพึงพอใจของบุคลากรซึ่งกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของแต่ละข้อความในระดับหนึ่ง เพียงระดับเดียว คือพอใจมากที่สุด พอใจ ยังตัดสินใจไม่ได้ ไม่พอใจ ไม่พอใจมากที่สุด โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

พอใจมากที่สุด	เท่ากับ	5	คะแนน
พอใจ	เท่ากับ	4	คะแนน
ยังตัดสินใจไม่ได้	เท่ากับ	3	คะแนน
ไม่พอใจ	เท่ากับ	2	คะแนน
ไม่พอใจมากที่สุด	เท่ากับ	1	คะแนน

3.3 วิธีแปลผล

วิธีแปลผลทำโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วง ๆ ปรับปรุงมาจากแนวความคิดของ วัน เดชพิชัย (2532 : 11) โดยกำหนดความหมายของแต่ละช่วงดังนี้

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.60-5.00 หมายความว่า แสดงพฤติกรรมนั้นบ่อยครั้งมากหรือพอใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.60-4.59 หมายความว่า แสดงพฤติกรรมนั้นบ่อยครั้งหรือพอใจ

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.60-3.59 หมายความว่า แสดงพฤติกรรมนั้นค่อนข้างบ่อยครั้งหรือยังตัดสินใจไม่ได้

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.60-2.59 หมายความว่า แสดงพฤติกรรมนั้นบ่อยครั้งหรือไม่พอใจ

คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00-1.59 หมายความว่า แสดงพฤติกรรมนั้นน้อยครั้งที่สุดหรือไม่พอใจมากที่สุด

4. คำนวณหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อหาความกระจายของข้อมูล
5. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างพฤติกรรมผู้นำมิติกิจสัมพันธ์และมิติมิตรสัมพันธ์ของศึกษานิเทศศาสตร์เกี่ยวกับความพึงพอใจภายใน ความพึงพอใจภายนอก ความพึงพอใจทั่วไป ในการปฏิบัติงานของบุคลากร
6. หาสมการพยากรณ์ เพื่อค้นหาพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศศาสตร์ที่ใช้สำหรับเป็นตัวพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องสมองกลโดยโปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) ประมวลผลและคำนวณอัตราส่วนร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าร้อยละของรายการ

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

1.2 หาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

N แทน จำนวนข้อมูล

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

(Norusis, 1990 : B-86)

1.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

X คือ ข้อมูลแต่ละจำนวน

\bar{X} คือ ค่าเฉลี่ยคณิตของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

(Norusis, 1990 : B-86)

2. สถิติสำหรับหาค่าความสัมพันธ์

2.1 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพื่อการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอแต่ละมิติกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ ในเขตการศึกษา 3 แต่ละองค์ประกอบ โดยใช้สูตร

$$r_{xy} = \frac{\sum_{i=1}^N (X_i - \bar{X})(Y_i - \bar{Y})}{(N-1)S_x S_y}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนพฤติกรรม

ผู้นำแต่ละมิติกับคะแนนความพึงพอใจแต่ละ

องค์ประกอบ

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

X_i, Y_i	แทน	คะแนนของพฤติกรรมผู้นำที่ และความ ความพึงพอใจที่ ตามลำดับ
X, Y	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมผู้นำ ค่าเฉลี่ยของ คะแนนความพึงพอใจ
S_x	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมผู้นำ
S_y	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความพึงพอใจ

(Norusis, 1990 : B-16)

2.2 การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอแต่ละมิตกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอแต่ละองค์ประกอบ โดยใช้สูตร

$$t = r \sqrt{\frac{n-2}{1-r^2}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าของการแจกแจง t-distribution
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(Norusis, 1990 : B-18)

2.3 สร้างสมการพยากรณ์เพื่อค้นหาพฤติกรรมผู้นำที่ใช้สำหรับเป็นตัวพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งมีสูตรสมการดังนี้

$$Y' = a + b_1 X_1 + b_2 X_2 + \dots + b_k X_k$$

เมื่อ Y'	แทน	ค่าของตัวแปรถูกพยากรณ์
a	แทน	ค่าคงที่ในสมการพยากรณ์
b	แทน	สัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนน
X	แทน	ค่าของตัวแปรพยากรณ์

(Norusis, 1990 : B-91)